

## НАВЧАЛЬНІ НОВАЦІЇ ДИСЦИПЛІНИ «БЮДЖЕТНА СИСТЕМА»

Досягнення все більш високої якості освітніх послуг і забезпечення на цій основі високої конкурентоспроможності випускників є першочерговим завданням вищих закладів освіти в цілому та кожної дисципліни зокрема. При цьому ґрунтовна професійна підготовка фахівців має здійснюватися з поглибленням її фундаменталізації, гуманізації та гуманітаризації. Це потребує використання в навчальному процесі сучасної системи контролю знань студентів з урахуванням поточної успішності, блочно-модульної системи викладання навчального матеріалу із застосуванням проблемно-пошукових ситуацій (ігор, тренінгів, кейсів), навчальних комп'ютерних систем, технічних засобів навчання в мережах Internet та Intranet.

Поточний контроль знань студентів з дисципліни «Бюджетна система» проводиться за такою схемою:

| 1. Для студентів денної та вечірньої форм навчання                                                                |                                                                                                       |                                                                                                                             |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| А. Контроль систематичності та активності роботи протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни | Б. Контроль за виконанням модульних завдань                                                           |                                                                                                                             |
|                                                                                                                   | <i>І модуль — комп'ютерний тестовий контроль</i>                                                      | <i>II модуль — комплексні ситуаційні задачі «Кошторис загальноосвітньої середньої школи» і «Кошторис медичної установи»</i> |
| від 0 до 20 балів                                                                                                 | від 0 до 10 балів                                                                                     | від 0 до 10 балів                                                                                                           |
| 2. Для студентів заочної форми навчання                                                                           |                                                                                                       |                                                                                                                             |
| А. Контроль за виконанням контрольної роботи (письмової домашньої роботи)                                         | Б. Контроль за виконанням модульного завдання ( <i>один модуль — комп'ютерний тестовий контроль</i> ) |                                                                                                                             |
| від 0 до 20 балів                                                                                                 | від 0 до 20 балів                                                                                     |                                                                                                                             |
| ЗАГАЛЬНА СУМА БАЛІВ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ (А + Б)<br>ОЦІНЮЄТЬСЯ В ДІАПАЗОНІ ВІД 0 ДО 40 БАЛІВ (ВКЛЮЧНО)              |                                                                                                       |                                                                                                                             |

Оцінка знань студентів денної і вечірньої форми навчання за контролем систематичності та активності роботи протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни включає такі складові:

**1. Систематичність та активність роботи на семінарських (практичних, лабораторних) заняттях.** Передбачає оцінювання

активності під час обговорення питань на заняттях та усної роботи — відповіді та виступи (доповнення, додаткова інформація, публічна презентація тощо) на семінарських і практичних заняттях. Крім того, систематична й активна робота студента додатково заохочується за участь у студентських наукових конференціях, гуртках, конкурсах, олімпіадах з питань даної дисципліни за межами академічної групи або в її межах — у конкурсі академічної групи зі структурно-логічних блок-схем, кросвордів, блоку тестів, переліку визначень ключових понять, проблемно-пошукових ситуацій.

**2. Виконання завдань для самостійного опрацювання.** Передбачає підготовку рефератів та їх публічну презентацію, виконання практичних завдань і окремих задач з курсу. Крім того, студент за власним бажанням може виконати *письмову самостійну роботу з її публічною презентацією* — складання з окремої теми (агрегованого питання) дисципліни:

а) **структурно-логічних блок-схем.** Вони являють собою послідовну графічну побудову схематичних блоків, що дозволяють уявити модель логічної структури окремої теми чи укрупненого питання даного курсу;

б) **фінансових кросвордів**, які мають не менше 15 слів термінології, що використовується в цій дисципліні. Вони можуть бути побудовані у різноманітних конфігураціях;

в) **блоку тестів**, які мають не менше ніж 10 запитань різного типу, у т. ч. одиничний, множинний, альтернативний і впорядкований вибір;

г) **переліку визначень ключових понять**, які мають не менше ніж 5 визначень різних авторів з кожного такого поняття, з обов'язковим посиланням на використані джерела;

д) **проблемно-пошукової ситуації** (для роботи над нею студенти об'єднуються в групу по 2—4 особи). Проблемно-пошукова ситуація має містити: викладання сукупності відомостей і даних, що вичерпно окреслюють відповідну проблему (до 3—5 аркушів формату А4); формулювання завдань і/або запитань, які слід виконати або на які треба відповісти за допомогою попередньо викладених даних з проблеми — можуть бути структурно-логічна блок-схема, фінансовий кросворд, блок тестів, перелік визначень ключових понять тощо; власні пропозиції щодо розв'язання сформульованих завдань і/або запитань.

**Коштовна комп'ютерна система навчання та контролю знань** (далі — **навчальна система**) «Кошторис бюджетної установи», що впроваджується з дисципліни «Бюджетна система», буде складатись із *глобальної бази даних системи, двох навчальних модулів та інтегрована до інформаційної системи дис-*

### **танційного навчання WebСТ.**

Навчальні модулі «Кошторис середньої загальноосвітньої школи» та «Кошторис медичної установи» дозволять кожному студентові на основі наданої нормативної та індивідуальної оперативної інформації розробити кошторис, штатний розпис та інші фінансові документи бюджетної установи, а також набуті практичні навички. Ці практичні навички виражаються в професійному управлінні коштами конкретної бюджетної установи і застосуванні засобів автоматизації для управління фінансами бюджетної установи.

Навчальна система «Кошторис бюджетної установи» — потужне джерело концентрації структурованої інформації в аудіовізуальному вигляді, створена для полегшення опанування дисципліни «Бюджетна система». За обсягом інформації та багатовекторністю вона є набагато потужнішою інформаційною системою порівняно з друкованим навчально-методичним посібником для самостійного вивчення дисципліни «Бюджетна система». Крім того, навчальна система передбачає можливість додаткового підключення до системи довільної кількості навчальних модулів і оперативного внесення змін та доповнень до них.

Традиції і методики навчання, розроблені та впроваджені за століття в нашому університеті, збагачені новітніми навчальними новаціями та комп'ютерними технологіями і реалізовані у аудіовізуальних та друкованих навчальних засобах, дозволять КНЕУ бути лідером економічної освіти третього тисячоліття.

**В. В. КРИВЕЩЕНКО**, асистент кафедри маркетингу КНЕУ

### **СУЧАСНІ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ В МАРКЕТИНГУ**

Сучасний навчальний процес передбачає зміни в підходах до системи контролю знань студентів. Необхідно відійти від репродуктивного контролю, за якого основним показником успішності студентів є тільки точне відтворення предметних знань.

Найбільш ефективний напрямок витискання безликих оцінок ми бачимо в рейтинговій системі оцінювання знань студентів. Рейтингова система активізує зусилля студентів, ставить їх у ситуацію постійного спілкування з наукою, підвищує продуктивність пізнавальної діяльності, при цьому збагачується мотивація студентів.

Рейтингова система є альтернативною стосовно до далеко не